

Insändare: Skötsel av öländska naturreservat försämras

Regeringens prioriteringar i vårbudgeten får allvarligt negativa effekter på naturvård, biologisk mångfald och för friluftsliv på Öland. Regeringsunderlagets partier visar en alldeles för liten förståelse för avgörande natur- och miljöåtaganden.

Insändare • Publicerad digitalt onsdag 31 maj 05:10, tryckt i tidning lördag 3 juni
Detta är en insändare i Ölandsbladet. Åsikter som uttrycks är skribentens egna.

”Naturvärdena har skapats av beteshävd och varsamt naturbruk under mer än tusen år. Tack vare naturreservaten och Natura 2000-områden har det varit möjligt att upprätthålla skötseln av det unika kulturlandskapet”. Foto: Privat

Dessvärre verkar debatten om effekten av nedprioriteringarna vara ganska lam, för att inte säga obefintlig, trots att det för landet som helhet handlar om en minskning med ungefär en och en halv miljard kronor och troligen 1000 arbetstillfällen. För Öland innebär budgeten att Länsstyrelsens anslag för skydd av och åtgärder för värdefull natur reducerats kraftigt. Länsstyrelsens natur- och miljöavdelningar tvingas nu försöka rädda vad som räddas kan, för att så långt möjligt minska skadeeffekterna av den nya budgeten.

För oss som bor och verkar på Öland är det ett välkänt faktum att naturen är en av de viktigaste anledningarna till att människor väljer att besöka vår ö eller att bosätta sig här. Naturvärdena har skapats av beteshävd och varsamt naturbruk under mer än tusen år. Tack

vare naturreservaten och Natura 2000-områden har det varit möjligt att upprätthålla skötseln av det unika kulturlandskapet. Men nu hotar bristande underhåll av stigar och leder, kortare öppettider i naturum, uteblivna pengar till att göra åtgärder för Sveriges mest hotade arter, inga åtgärder för pollinatörer, inga åtgärder mot invasiva arter på land (d. v. s. de breder ut sig mer igen), inga guidade turer, inga nya LONA-projekt, förutom till våtmarker). Dessutom kommer tillgänglighetsskapande i skyddade områden att minska, samt underhåll av anläggningar, så som skyltning, vandringsleder, utsiktsplatser, grillplatser med mera utebli.

Detta skadar inte bara naturen och naturvården. Reservaten skapar också värdefulla intäkter till de båda kommunerna, dels indirekt via besöksnäringen, dels direkt genom de främst alla de entreprenörer, och markägare, som anlitas för skötsel och underhåll. För att framledes kunna värna något riktigt svenskt, och i utlandet välkänt, och dessutom gynna lokal företagsamhet, ber vi våra ansvariga politiker att begrunda följande:

1. Öland har exceptionellt höga naturvärden vad gäller blommor, fåglar, fjärilar och andra insekter, alltså en stor biologisk mångfald, dessutom intressanta geologiska värden. Besökarna kommer från hela Sverige, och från tätbefolkade delar av Europa, för att få uppleva dessa naturvärden. Här finns plats att få ströva i den vackra, öppna och varierande naturen. Dessutom är landskapet ovanligt rikt på kulturhistoriska lämningar med tydliga spår av brukande ända från förhistorisk tid.

2. Vi har ett mycket stort ansvar att förvalta och kunna visa dessa rikedomar, av både etiska och estetiska skäl. En aktiv skötsel krävs för att säkerställa kommande generationers möjligheter till naturupplevelser, men också för att bevara och utveckla de livsnödvändiga ekosystemtjänster som naturen ger oss tillbaka.

3. På Öland går den nya naturturismen hand i hand med traditionell sol-och-bad-turism. De båda bidrar med väsentliga inkomster för kommunerna och värdefulla arbetstillfällen. För Öland lär det vara ungefär hälften av inflödet av pengar. Med de beslutade, och kommande som aviserats, kraftiga neddragningarna av anslaget för skydd av och åtgärder för värdefull natur, drabbas många entreprenörer och risken är uppenbar att vi tappas både mångfald och attraktionskraft. Detta under en tid där en svag krona banar väg för ökad internationell turism. Vem vill besöka ett förfallet natur- och kulturlandskap?

4. Till viss del kan resursbristen kanske kompenseras genom omdispositioner i Länsstyrelsens budget. Men även länsmyndighetens ekonomi är ansträngd. En besparing genom osthyvelsprincipen kan leda till att syftet med de skyddade områdena inte kan uppnås. Alternativet kan bli att låta en del naturreservat avvecklas och lämnas åt sitt öde.

Vi hoppas att ni politiker, med stor makt över hur framtiden ska utvecklas, är beredda att ändra er och inför kommande budgetar ta ansvar för naturvården på Öland och i Sverige. Troligen vinner ni mer poäng på det än ni kan ana!

Jan Herrmann, ordf. Ölands Naturskyddsförening

Anders Collin, ordf. Ölands Ornitologiska Förening

Ulla-Britt Andersson, ordf. Ölands Botaniska förening

Anders Brattström, ordf. Föreningen Sydostentomologerna

Gudrun Borgudd, ordf. Svenska Turistföreningen Öland